

עין משפט
גר מצוה

יב א מיי פון מהל' מלכים הלוי:
יד ב מיי פון מהל' מ"ש
הל' טו פתג עשן קלן
טוש"ע יו"ד פ' רלד פפ"י
רנ

זון ג מ"י שס הל"ב
 טיש"ע שס סט"י כג:
 זון ד מ"י שס הל"ה
 טיש"ע שס סט"י כז:
 י"ז ד מ"י פ"ו מהל"ז מלכ"ס
 הל"ו:

יח ו מתי עס הליו:
יט ז מתי סילא מהלי
כלאים הליה סמג
לארץ רפא עושיע יידי סר
רפא ספר א וספר ג:
כ ח ט מתי פיי מהלי
מ"ס הליוט סמג עשן
קל עושיע יידי סר רפא
ספר כא:

כא י מתי פג מחל ק"ס
הליב סגן עשין יח
טושיע איזט ס' עול טע'י
ז וטושיע י"ד סתן טסו
טע' 3 3 1
כב ב טושיע אהיע ס'י
טו טע'י יח וטע'י
ט 3

בג ל מ מ"י פ"ז מהל'
פרומות הל"ט:
בד ג ס מ"י פ"ו מהל'
כלאים הל"ד סמג
לארץ רפ טו"ש פ"ד ס'
רזי סע"י טב:

תוספות שאנץ

האז אומרים כוונתו בן
השופרין לא דוקא נט
ואז אומרים דאמתי' לט
אז אלא בני אמוצרי דב
מרדכי' אלא בני לשוני'
כדי כסירא לרזי וכו'; ודא
שנים כגדו שנים ודא
ועגה נזר וכו'. ולרבי נט
שנים כגדו שנים ודא
לרזי כמדי כבוכות ודא
וכני שאין עולה נט
כניסות חאמא וכו' אלא
שלם: ודא אמוצרי
גדליה בני אחאז אטרה
לנאש לאחי מיה כח אש
הגדליה בני בני העל
ש' של מלכא וכו' ודא
אדאמתי' כי אחרוני' כ
שאני מדי' בני מדי'
שנאש אחרת. לוי היא
דחורבא וכו' לוי לוי
ומפרש: וכו' לוי דאמר
ביושילא אשח (חורב)
(מכיל) אסוריה מדי' וכו'
העני נטכאן אשח וכו'
אשח כח אילעין כ
עלכ' וכו' אמר דאמ'
למקנא דרזא חאי שפ
דאזי חורבא נט
גדליה בני אחאז ודא
העלם שאני' אחרוני'
אבל אשח (חורב) [מכיל]
שאני' עומדת גזלו א
נענין העלם כל הבחין
א' (אילא אלא כין) וכו'
למדי' שאשח' של וכו'
אמי לוי וכו' אלא אמר'
ביושילא חורבא נט
שדליה וכו' ע' חאסור
לעשר' ר' חננא בן א
אוי יתסבין באחרא וכו'
חכמי' לחזן מ' ידא
נעמן כמקום שאין כסיר
אזי חורב' על למחל
שלו נטכאן אלא וכו'

מזג:

מעבירות שידור. והיא אינה ליה לתיאור משום הידור וכן הלכך:
תלמוד לומר אשר נטע. מדלא כתיב אשר כרם נטע דרוש ביה נמי
נטעט מכל מקום ואפי' אינו כרם שהרי לא הוזכר כרם עדיין: תלמוד
לומר כרם. דמיני לברר ופחות שבערמים חמשה גפנים הם: כרם

ממעבירות שבדיו אפ
הגלילי כגון דעבר
הבי הוה ליה לוקח
בתורת גזילה אתא
אשר נטע כרם כו' ר
לי אלא נטע לקח וידע
תלמוד לומר ומי ה
אין לי אלא כרם מני
מאכל ואפילו משאר כ
נטע יכול שאני מרברב
מאכל וחמשה אילני
רבי אליעזר בן יעקב
לא אילול ולא חילול
והא אנו תנן אחד הגנוס
המרכיב אמר רבי זיר
קשיא כאן בהרבעה
היתר האי הרכבה ה
ילדה בילדה תיפוק
ילדה ראשונה אלא
רבי אבהו בילדה שני
ילדה בוקינה ואין בה
ימיה לעולם ילדה ב
קמייתא לסייג וקבור
ולקורות פטור מן הע
בוקינה דבטלה ומאי
בטלה החם אי מימליך
היא הכא אי מימליך
אעלו מאיליהן דתנן
בערלה ולוקמה בכרם
הדר אדריה והאי ה
פפא זאת אומרת
אין חורין עליו מערב
מחמשה אחין ומת
ידבול חורין החם כ
אשתו הכא כל חד וחד
רב נחמן בר יצחק א
והאי תנא הוא דתנן
רבן שמעון בן גמלי
יתורה בן גמרא אי
אוסרין כי אתא רב ר
מני רבי אליעזר בן י
אליעזר בן יעקב התנ
נמי נטע כעמשה נזכ
לא כי אתא רב דימי
רבי אליעזר בן יעקב
חיבת בערלה כל ש
שחא והני מילי שח
אשניא דקרא נטוע לא
ולקורות לוקמה נטוע לאכיל

משוח מלחמה פרק שמיני סוטה

ודקש'א לך תיפוק לי משום
שהנעימה של ראובן וזא שמע
ומאי שנא מחמשה אחין. בה
חוזרין. מפני שהיא שומרת

מעבירות שבידו אפילו תימא רבי יוסי הגלילי כגון עקב תשובה ויהב דמי אי הכי הוה ליה לוקח וליהדר כיון דמעיקרא בתורת גזילה אתא לדידה לא: וימי האיש אשר נטע כרם כו': תנו רבנן אשר נטע אין לי אלא נטע לקח וירש וניתן לו במתנה מנין תלמוד לומר וימי האיש אשר נטע כרם אין לי אלא כרם מנין לרבות חמשה אילני מאכל ואפילו משאר מינין תלמוד לומר אשר נטע יכול שאני מרבה הנוטע ארבעה אילני מאכל וחמשה אילני סרק תלמוד לומר כרם רבי אליעזר בן יעקב אומר כרם כמשמעו לא חילל ולא חיללו פרט למברך ולמרכיב והא אנו תנן אחד הנוטע ואחד המברך ואחד המרכיב אמר רבי יואל אומר רב חסדא לא קשיא * כאן ^(א) בהרכבת איסור כאן בהרכבת היתר האי הרכבת היתר היכי דמי אילימא ילדה בילדה תיפוק לי' דבעי מיהדר משום ילדה ראשונה אלא ילדה בוקינה ^(ב) והאמר רבי אבהו ^(ג) ילדה שסיבכה בוקינה ^(ד) בטלה ילדה בוקינה ואין בה דין ערלה אמר רבי ירמיה לעולם ילדה בילדה וכגון דנטע לוקח קמייתא לסייג ולקורות ^(ה) דתנן ^(ו) הנוטע לסייג ולקורות פטור מן הערלה ומאי שנא ילדה בוקינה דבטלה ומאי שנא ילדה בילדה דלא בטלה התם אי מימליך עלה לא בת מיהדר היא הכא אי מימליך עלה בת מיהדר היא ^(ז) [דהא מעיקרא לפירי קיימא] מדי דהוה אעלו מאיליהן ^(ח) דתנן ^(ט) עלו מאיליהן חייבין בערלה ולוקמה בכרם של שני שותפין דהאי הדר אדידיה והאי הדר אדידיה אמר רב פפא זאת אומרת ^(י) כרם של שני שותפין אין חזרין עליו מערכי המלחמה ומאי שנא ^(יא) מחמשה אחין ומת אחד מהן במלחמה ידכולן חזרין התם כל חד וחד קרינא ביה אשתו הכא כל חד וחד לא קרינא ביה כרמו רב נחמן בר יצחק אמר במברך אילן בירק והאי תנא הוא ^(יב) דרתינא המברך אילן בירק רבן שמעון ^(יג) כגמליאל מתייר משום רבי יהודה בן גמרא איש כפר עכו ^(יד) וחכמים אוסרין כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן הא מני רבי אליעזר בן יעקב היא לא אמר רבי אליעזר בן יעקב התם כרם כמשמעו הכא נמי נטע כמשמעו נוטע אין מברך ומרכיב לא כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן משום רבי אליעזר בן יעקב ^(טו) ילדה פחותה מטפח חייבת בערלה כל שנותיה דמתחזיא בכת שחא ^(טז) והני מילי שתיים כנגד שתיים ואחת יוצאה זנב אבל כוליה כרם קלא אתי ליה כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן משום רבי אליעזר

בע אמות לק"ש דכתיב: 'לועג לרש חרף עושהו אמר'
גתא הגרילה בין האחין אסורה לינשא לאחין דמתתחו
'רבי יצחק אמר ר' יוחנן משום ר' אליעזר בן יעקב'
מר עולא לא אמר: אלא בשדה אבל בעיר קלא אי
אליעזר בן יעקב: ילידה הפחותה מטפח אינה מקדשת
ונב אבל כולי כרם מקדיש ואמר רבי יצחק אמר רבי

מסורת הש"ס

(א) נַעֲרֵי חֹסֶם דָּרִים ט"ז: ד"ה
מַרְבֵּיכָּם (ב) מַחֲסֵה סֵט: ע"ש
דָּרִים מו: ע"ש, (ג) נַעֲרֵי
חֹסֶסוֹת ע"ו מֵט. ד"ה
שֶׁאֵין, (ד) עֲרֵלָה פ"א מ"א,
(ה) רֶשֶׁל, (ו) שֶׁס מ"ב
(ז) לִקְחָן מַד, (ח) חֹסֶספָּה
דְּכֻלָּאִים פ"א, (ט) כִּרְבוֹת יח,
(י) כִּרְבוֹת מ"ב, (כ) גִּלְגַּל אַחֵר
ד"ה מַרְבֵּיכָּם, (ל) עֲרֵי רֶשֶׁל
ט: (מ) רֶשֶׁל מ"ו, (נ) וְכֵאֵל
יד כטו, (ס) וְדָרִים ככז,

תורה אור השלם

1. ומי האיש אשר נטע
כרם ולא חללו ולך וישב
לביטו פן ימות במלחמה
ואיש אתר יחללנה:
דברים כ ו
2. לעג לךש וחרף עשהו
שמה לאיד לא יקרה:
משלי יז ה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וה"מ וס' הכל שוכנסו מעט:
(ב) ד"ה חבל טלית כרם כרם גדול:

גליון הש"ס

נמ' ולא היא קלא איה
ליה עיין יעמות דף כז
ע"ז תד"ס ומותר:

מוסף רש"י

יִלְדָּה שִׁשִּׁיכָה בְּדוּקָה.
יִלְדָּה שֶׁל עֵרְלָה שֶׁנֶּחֱרָה
בְּחֹךְ חֵלֶן יָמָן כִּי הִימָר
(וְהָיָה יָמָן בְּתוֹכָהּ)
אַרְבַּע אֲמוּת לִקְ"ש.
שֶׁמֶךְ לִקְוֹת בְּחֹךְ אֶרֶב
אֲמוֹת עַל מִסּוֹת לֵיבֵן לֵדָה
(בְּרִכּוֹת יו"ה) לִקְט שִׁכָּחָה
וְהָיָה שֶׁעֲשָׂאָן בְּגוּרָן.
אֶ"ס"ס שֶׁמֶטְרִים
הַמִּתְבַּר, לִקְטֵן עַל וַעֲשָׂן
גוּרָן הוֹקֵשֵׁן לִמְעַשֵּׂר
מִדְּרֹגָה, דְּמִלֵּן דְּחַי סִבֵּר
שֶׁמִּנְהָ רִקְטָי הִיא וַעֲשָׂן
(א.י.)

תום' שאניץ (המשך)

לַקֵּט שִׁכְחָה וּמֵאֵלָה שֶׁשָּׁאֵן
 קוֹבֵץ הַקִּבְּעוּט. מִיָּד עָלָה
 בְּנֹחַם הַרְבֵּה בִּיחָד וְשֶׁהָ
 הָיָה כִּי רָאָה וּקְבָע לַעֲשֹׂר
 מִרְבָּנָם וְהָיָה רְחוּץ כִּי
 שָׁנָה לְשִׁדְּוָהּ. וְזָכַר בְּשִׁדְּוָה
 שִׁנְתָּן בְּשִׁדְּוָה לֹא יָדַע
 הֵכָל שֶׁנִּשְׁכַּח מִלֵּט מֵעַם
 וּסְבוּרֵיךְ שֶׁנִּשְׁכַּח שֶׁם אֵבֶל
 עָבִיר לֹא כִּינּוּר וְאֵם שִׁכְחָה
 עַל דֵּי לֹא יִדְּוֶנָּה
 שֶׁהָ לֵט שֶׁשָּׁאֵן שִׁכְחָה
 וּמֵאֵלָה שֶׁשָּׁאֵן כִּי הַעֲשֵׂר
 כְּדָמָי' כִּי־סִפֵּר וְכֵן הָיָה
 כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְחֵלֶק
 עִמָּךְ מִי שָׁאֵן לוֹ אֵלָה
 חֵלֶק הָיָה כִּי וְנִשְׁכַּח
 מִקְּשֵׁר אֲרָשׁוֹ לֹא יָדָא
 שֶׁשָּׁאֵן שִׁכְחָה וּמֵאֵלָה שֶׁ
 לוֹ חֵלֶק וְחֵלֶק עִמָּךְ שָׁאֵן
 לַעֲשֵׂר לִרְשָׁם שֶׁמִּתְקַבֵּץ
 לְגִיטָא עֵינֵי יִשְׂרָאֵל לֹא